

Janus Putkonen spiller en sentral rolle i mediekrigen

Finsk infokrig

I TOG: Michael Moore.

Ledet tog mot Trump

KULTUR

Filmskaper og aktivist Michael Moore tok med seg publikum som så stykket hans på Broadway og ledet dem i en demonstrasjon mot Donald Trump.

Moore brukte Facebook til å oppfordre folk til å møte opp etter torsdagens oppsetning av forestillingen «My terms of Surrender». Filmskaperen henstilte publikum til å gi et «ikke-voldelig uttrykk for vårt sinne».

En direktesendt video på Facebook viser hvordan 63-åringen tar med seg publikum og busser dem til Trump Tower for å protestere mot presidentens uttalelser i etterkant av de voldelige sammenstøtene i Charlottesville i delstaten Virginia.

Skuespiller Mark Ruffalo grep megafonen og oppfordret deltakerne til å rope slagord mot Trump, Ku Klux Klan og fascisme i USA.

Demonstrasjonen var en reaksjon på president Trumps utspill samme dag om at begge sider må ta sin del av skylden for volden som oppsto da nasjonalister og høyreekstreme barret sammen i Charlottesville. En kvinnelig motdemonstrant ble drept da en bilist med nazi-sympatier kjørte inn i en folkemengde i høy fart.

ONTB

Fra hjertet av det krigsherjede Øst-Ukraina driver Janus Putkonen et nyhetsbyrå som støtter opp under opprørsrepublikken Donetsk.

Av Jens Malling (tekst og foto), Donetsk

MEDIER

Janus Putkonen blåser sigarettøyk mens han sitter bak skrivebordet sitt i Donetsk, høyborgen for opprøret i det østlige Ukraina. Det er søndag, og redaksjonslokalene til nyhetsbyrået Doni er tomme.

Den 42 år gamle finnen viser stolt fram sitt hjertebarn. Hendene hans blar gjennom en tykk mappe som utgjør grunnlaget for separatistenes engelskspråklige pressetjeneste, med grafer, beskrivelser og analyser. Den omhyggelige forretningsplanen var det som skulle til for å overbevise de nye makthaverne i Folkerepublikken Donetsk om at de måtte opprette et nyhetsbyrå rettet mot et vestlig publikum.

– Vi er talerør for Folkerepublikkene, for lederne og institusjonene her. Vi gir stemme til befolkningen i Donbass, sier han.

Krig om informasjon

Opprettelsen av republikken Donetsk ble erklært våren 2014. Sammen med en lignende statsdannelse omkring industribyen Lugansk, har den

VED FRONTEN: Pro-russiske separatister ved frontlinjen, bare fire mil fra Donetsk.

FAKTA

Doni News:

■ Siden juli 2015 har finske Janus Putkonen drevet medieprosjektet Doni News.

■ Nyhetstjenesten dekker krigen i Øst-Ukraina fra separatistenes perspektiv.

■ I september 2016 ble Doni News erklært offisielt statsmedium i Folkerepublikken Donetsk.

ferske republikken ligget i krig med resten av Ukraina. Den dumpe lyden fra tungt artilleri som trenger gjennom vinduene til Donis redaksjon understreker alvorret. Men krigen blir ikke bare ført med 152 kaliber granater, som vi hører med korte mellomrom. Det foregår en parallell kamp som ikke handler om kuler og krutt, men om sannheten.

Konflikten i Øst-Ukraina er også en informasjonskrig. Dette slaget står om evnen til å definere de voldelige begivenhetene til egen fordel. Her spiller Doni en viktig rolle. Putkonen er både grunnlegger og sjefredaktør for nyhetsbyrået som åpnet i juli 2015. Med tykk, finsk aksept forklarer han formålet:

– Vi dekker befolkningens syn på konflikten så godt vi kan. Dermed utfordrer vi de framherskende synspunktene i Kiev på den andre sida av frontlinjen.

Den humanitære situasjonen er også viktig, påpeker han.

– Vi skaper oppmerksomhet om krigsforbrytelser. Bombardementene fortsetter. De forårsaker mye ødeleggelse og elendighet. Vi prøver å hjelpe lokalbefolkningen ved å spre kunnskap om situasjonen de lever under.

Tjener folket i Donbass

Røyken fra Putkonens sigarett siver opp langs portrettene på veggene: Opprørsrepu-

blikkens leder Aleksandr Sakhartjenko og Russlands president Vladimir Putin pryder kontoret. Sjefredaktørens støtte og begeistring for de to statslederne smitter av på Donis' tilnærming til begrepet journalistisk objektivitet.

– Hvem skal vi være objektive overfor? Vi skal være objektive overfor vårt eget folk og det som tjener folkets interesser. Så er det opp til Kiev og journalistene der å dekke den andre sida av konflikten.

– Jeg er helt klar på hvem jeg arbeider for, nemlig befolkningen i Donbass og de valgte lederne her, sier Putkonen, som fikk statsborgerskap i opprørsrepublikken og et pass personlig utstedt av Aleksandr Sakhartjenko i september 2016.

Putkonen står ett hundre prosent bak opprørsrepublikkens leder:

– Hver gang Sakhartjenko sier noe, tenker jeg ... godt sagt! forteller Putkonen lidenskapelig og løfter en knyttet neve.

– Jeg elsker å formulere overskrifter fra talene hans, for han har så mange gode sitater som kan brukes. Han er en smart og god fyr som jeg er stolt over å arbeide for.

– 95 prosent korrekt

Det jobber rundt 20 journalister i Doni. Halve staben arbeider fra redaksjonslokalet i Donetsk og rapporterer flittig fra frontlinjen. Resten bidrar fra andre steder i verden, blant annet med oversettelser, ifølge sjefredaktøren. Som daglig leder bestreber han seg på å gi reporterne så vide rammer som mulig, forteller han:

– Jeg begrenser meg til å sørge for journalistenes behov. At de har alt det de trenger, slik at de har muligheter for å gjøre det de vil – kameras, dokumenter, tillatelser og så videre.

Men hvilket journalistisk

SKRIVER FOR DONETSK:

– Krigen i Donbass avgjør Europas framtid. Derfor ser jeg ikke noe som kunne være viktigere enn å være akkurat her, sier finske Janus Putkonen, sjefredaktør for nyhetsbyrået Doni i Øst-Ukraina.

grunnsyn styrer opprørens internasjonale pressetjeneste? Hvilket ansvar har journalister når de dekker en konflikt som den i Øst-Ukraina? Konflikten utspiller seg i en turbulent medievirkelighet der begge side jevnlig beskylder hverandre for å spre ondsinnet propaganda og falske nyheter.

– Vi har klart å bygge opp et effektivt informasjonsfor-

Kunsthåndverksmarked på Kirkeristen, bak Domkirken.

100 kunsthåndverkere fra hele landet og noen fra resten av Skandinavia selger sine arbeider. Glass, smykker, keramikk, tekstil, m.m.

17.-19. august 2017
torsdag, fredag kl. 11-19 og
lørdag kl. 11-17

www.kunsthandverksmarkedet.no

